

7 november 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[Naam],

geboren op [Datum],

wonende te [Plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. M.L.J. Bomers, advocaat te Nijmegen,

tegen:

[Naam],

geboren op [Datum], overleden op [Datum],

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde,

tijdens zijn leven onder andere pastoor te [Plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 13 april 2012.

Op 12 juni 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [Naam], vicaris-generaal van het Bisdom Roermond.

Op 27 september 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn partner mevrouw [Naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mw. mr. Bomers, voornoemd. Namens het Bisdom zijn verschenen [Naam], voornoemd, en [Naam], hoofd juridische zaken van het bisdom Roermond.

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde was pastoor in [Plaats]. De ouders van klager hadden een groentezaak en een kruidenierszaak in [Plaats]. Klager was een vrolijk kind.

Klager kan zich nog goed herinneren dat aangeklaagde als pastoor in [Plaats] kwam. Aangeklaagde was een jonge sportieve pastoor die de missen op een levendige manier opdroeg.

Toen aangeklaagde als pastoor in [Plaats] begon, haalde hij zelf zijn boodschappen in de winkel van de ouders van klager. Na verloop van tijd, bood de moeder van klager aan om de

boodschappen op de pastorie te laten bezorgen. Aangeklaagde nam dit aanbod aan. Vervolgens kreeg klager de opdracht van zijn ouders om de boodschappen naar de pastorie te gaan brengen.

Als klager de boodschappen ging brengen, deed aangeklaagde altijd zelf open en liet klager dan binnen. Klager zette de boodschappen neer in de gang van de pastorie. Aangeklaagde maakte vervolgens een praatje met klager, bijvoorbeeld over voetbal. Aangeklaagde was vriendelijk en zachtaardig tegenover klager.

Nadat klager ongeveer 10 keer op deze manier boodschappen had gebracht naar aangeklaagde gebeurde er iets. Toen klager de boodschappen had gebracht en weer een praatje met aangeklaagde maakte, legde deze zijn hand op de knie van klager en zei tegen hem: "dat heb je goed gedaan met voetbal." Toen klager wilde vertrekken, liet aangeklaagde hem uit en pakte klager van achteren vast. Aangeklaagde stopte vervolgens van bovenaf zijn hand in de onderbroek van klager en betastte het geslachtsdeel van klager. Dat duurde een tijdje.

Klager was totaal van slag. Vanaf dat moment was de wereld voor hem voorgoed veranderd.

Na dit gebeuren liet aangeklaagde klager 2 maanden met rust.

Na twee maanden ontstond er een vast patroon in de levering van de groente en de andere boodschappen aan aangeklaagde. Klager moest steeds op dinsdag en donderdag of vrijdag de boodschappen brengen.

Vanaf het moment dat dit patroon ontstond, zocht aangeklaagde opnieuw toenadering tot klager. Aangeklaagde pakte klager vrij snel na zijn binnenkomst van achteren vast en deed de broek van klager naar beneden. Hij betastte klager aan zijn geslachtsdeel. Terwijl hij dat deed zei aangeklaagde tegen klager; "Jij bent een heel bijzonder persoon." Ook waarschuwde hij klager hier met niemand over te spreken.

De keren die daarop volgden sloeg aangeklaagde telkens toe en ging steeds een stap verder. Al snel nam hij klager meer naar zijn slaapkamer. In de omgang was aangeklaagde zachtaardig, maar de lichamelijke contacten werden steeds heftiger. Vanaf het moment dat klager werd meegenomen naar de slaapkamer, ging aangeklaagde over tot regelrechte verkrachting.

Klager herinnert zich dat aangeklaagde een wit zakdoekje gebruikte om na afloop het sperma af te vegen.

Aangeklaagde probeerde alles uit bij klager. Klager heeft alle hoeken van het bed gezien en van de vloer en het plafond. Het misbruik varieerde van anale verkrachtingen tot orale bevredigingen. Op een gegeven moment ging aangeklaagde ook over op het maken van foto's en films van de seksuele escapades. Dit gebeurde met een zelfontspanner, zodat hij zelf ook op de foto's stond. Ook herinnert klager zich dat hij na anale verkrachtingen bloed in zijn onderbroek had. Als hij dan naar huis ging, nam hij een omweg door het bos en gooide daar zijn onderbroek weg. Klager wilde niet dat zijn moeder zijn onderbroeken zo zag. Hij schaamde zich voor hetgeen gebeurd was.

In het laatste jaar van het misbruik dreigde aangeklaagde de foto's en films openbaar te maken als klager er met iemand over zou spreken.

Aangeklaagde kwam ook regelmatig naar de voetbalclub, waardoor klager er als een berg tegenop zag om naar voetbal te gaan.

Tot ongeveer zijn vijftiende jaar heeft klager de boodschappen naar de pastorie gebracht. Op een gegeven moment kon klager niet meer. Hij heeft toen tegen aangeklaagde gezegd dat hij niet meer wilde. Ook zei hij zijn ouders dat hij niet meer de boodschappen naar de pastorie wilde brengen.

Klager weet zeker dat hij niet de enige was, die door aangeklaagde seksueel is misbruikt. Klager was er een keer getuige van dat aangeklaagde een jongen van de voetbal, die in [Plaats] woonde lastig viel.

2.2. Klager voelde zich door het misbruik machteloos. Omdat hij er met niemand over sprak voelde hij zich eenzaam en diep ongelukkig. Hij werd steeds stiller en trok zich steeds meer terug.

Op school had klager moeite mee te komen. Hij had concentratieproblemen. Klager voelde zich nergens veilig. En de wekelijkse missen op zaterdagavond waren voor klager een grote lijdensweg.

Toen klager zeventien en een half was, kreeg hij zijn eerst vriendin waarmee hij in [Jaar] voor de wet trouwde en op [Datum] voor de kerk. Ze kregen 1 dochter.

Klager werkte ontzettend hard en daarnaast studeerde hij 's avonds. Hij kreeg een management functie. Klager heeft tot [Jaar] gewerkt.

Eind jaren tachtig begonnen voor klager de problemen met zijn gezondheid. Hij had last van duizeligheid, angsten, hoge bloeddruk. De diagnose CVS (chronisch vermoeidheidsyndroom) en fibromyalgie werd gesteld. Van [Jaar] heeft klager op bed gelegen.

In [Jaar] is klager gescheiden. Hij heeft zijn eerste vrouw nooit over het misbruik verteld.

Alle relaties die klager daarna heeft gehad, strandden na twee tot drie jaar.

In [Jaar] heeft klager zijn huidige partner met horten en stoten verteld over het misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan.

In [Jaar] is klager op doktersadvies naar [Land] verhuisd.

Eind [Jaar] is klager doorverwezen naar een psycholoog. Haar diagnose luidt dat klager lijdt aan een posttraumatisch stressyndroom. Sinds begin [Jaar] is klager in behandeling bij [Naam], psychotherapeute. De behandeling zou in eerste instantie 1 jaar gaan duren. Maar nu is al duidelijk dat het zeker anderhalf jaar zal gaan duren. Klager heeft een klik met zijn therapeute en kijkt uit naar de behandelingen. De kosten van de behandeling komen echter voor eigen rekening van klager, omdat het een trauma betreft dat hij in het buitenland heeft opgelopen. Klager slikt per dag nog 9-10 verschillende medicijnen.

2.3. Klager verzoekt de Klachtencommissie om de Bisschop van Roermond te adviseren om schriftelijk te erkennen dat het seksuele misbruik van klager door aangeklaagde heeft plaatsgevonden en om schriftelijk excuses aan te bieden voor het seksueel misbruik en de ingrijpende gevolgen die dit voor klager heeft gehad.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Naam] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

[Naam] biedt ter zitting zijn excuses aan en betuigt zijn medeleven voor hetgeen aangeklaagde en, indirect, zijn partner is aangedaan. Voorts deelt hij mede dat het Bisdom Roermond een begeleidingscommissie heeft waarbij klager terecht kan met zijn verhaal, mocht hij daar behoefte aan hebben. Tevens behoort een gesprek met [Bisschop] ook altijd tot de mogelijkheden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn ruim veertig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager door aangeklaagde gedurende een periode van ongeveer 3 jaar door aangeklaagde gemiddeld twee keer per week seksueel is misbruikt. Dit seksueel misbruik begon met het aanraken van de knie, waarna het betasten van het geslachtsdeel van klager volgde. Nadat een vast patroon in het bezorgen van de boodschappen was ontstaan, ging het seksueel misbruik door aangeklaagde steeds verder. Dit misbruik bestond uit het anaal penetreren door aangeklaagde, het oraal bevredigen van aangeklaagde en het vastleggen op foto's van deze handelingen.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast ondersteunen de verklaringen van [Naam] en [Naam], zoals vastgelegd in hun 'Toestemming gebruik melding als steunbewijs'-formulier, het verhaal van klager.

Tevens laat de Klachtencommissie tot haar overtuiging meewegen dat de partner van klager ter zitting heeft verklaard, dat ze altijd heeft gevoeld dat er iets niet goed zat, en dat klager dit tussen neus en lippen door wel verteld heeft.

Tenslotte heeft de Klachtencommissie de verklaring van de psychotherapeute van klager, mw. Sandner, tot haar overtuiging laten bijdragen.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 11 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. [Naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens het Bisdom Roermond het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van Roermond de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat het misbruik in de genoemde omstandigheden heeft plaatsgevonden en daarvoor oprecht excuses aan te bieden.

Dit advies is vastgesteld op 7 november 2012 door mr. P.A.M. Hendriks, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs, O. Praem en drs. A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Bisschop van Roermond en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Bisschop binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Bisschop daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Bisschop.